

Sygn. akt II C 2461/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2014 r.

Sąd Rejonowy dla W. M. w W. II W. C.

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Koman

Protokolant: Aleksandra Pułanecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 stycznia 2014 r. w W. sprawy

z powództwa B. S.

przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Aresztu Śledczego W. S.

o zapłatę

1. oddała powództwo w całości,
2. zasądza od powoda B. S. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa - Dyrektora Aresztu Śledczego W. S. kwotę 2.400,00 zł (dwa tysiące czterysta złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu w postaci kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 23 stycznia 2014 roku

Powód B. S. pozwem z dnia 10 września 2013 roku, wniesionym przeciwko Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Aresztu Śledczego W. S. domagał się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 20.000 zł. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty, w tym przeznaczenia 20% tej kwoty na cele charytatywne tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za naruszenie jego dóbr osobistych na skutek złych warunków pobytu w trakcie odbywania przez niego kary pozbawienia wolności we wskazanej jednostce penitencjarnej. Powód wniósł także o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w trakcie osadzenia go w Areszcie Śledczym W. S. pozwany nie zapewnił mu należytych warunków bytowych poprzez niedostateczne oświetlenie celi oraz zamontowanie tzw. blind w oknach, które w znaczący sposób ograniczają dostęp światła do celi. Powód podniósł, że w celi zamontowane są dwa źródła światła, z których jedno od wielu miesięcy nie działa. Powód wskazał, że w takich warunkach nie może pisać ani czytać, oczy łzawią, pogorszeniu uległ również wzrok powoda, który do czasu osadzenia w Areszcie Śledczym był dobry - powód wykonywał bowiem pracę zawodowego kierowcy i nigdy nie miał problemów ze wzrokiem. Obecnie powód oczekuje na wizytę u okulisty.

(pozew k. 1).

Na rozprawie w dniu 23 stycznia 2014 roku pozwany Skarb Państwa – Dyrektor Aresztu Śledczego W.-S. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od pozwanego kosztów procesu. Pozwany zakwestionował wszystkie twierdzenia powoda zawarte w pozwie i wskazał, że powód w żaden sposób nie udowodnił i nie wykazał powyższych twierdzeń.

(protokół rozprawy k. 31)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód przebywa w Areszcie Śledczym W.-S., gdzie odbywa orzeczoną wobec niego karę pozbawienia wolności.

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest w całości bezzasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód domagał się w niniejszej sprawie od pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego W. – S. kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za naruszenie jego dóbr osobistych na skutek braku zapewnienia odpowiednich warunków odbywania przez niego kary pozbawienia wolności we wskazanej jednostce penitencjarnej.

Zgodnie z art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostało naruszone może żądać, na zasadach przewidzianych w kodeksie, zadośćuczynienia pieniężnego. Przykładowy katalog tych dóbr przedstawia art. 23 k.c. Wobec powyższego i biorąc pod uwagę określone przez powoda granice żądania pozwu uznać należało, iż powód dochodzi w niniejszej sprawie zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych w postaci zdrowia i godności osobistej. Na mocy art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (...). W tym wypadku na mocy art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej odpowiedzialność ponosi Skarb Państwa. Wskazać w tym miejscu należy, iż pokrzywdzony żądający na podstawie art. 448 k.c. kompensaty krzywdy nie musi dowodzić bezprawności naruszenia dobra osobistego. Wobec brzmienia art. 24 § 1 k.c. to ewentualnie adresat roszczeń musiałby dowieść braku bezprawności naruszeń (por. wyrok SN z 28 lutego 2007 r., V CSK 431/06, OSNC 2008, nr 1, poz. 13). Powód natomiast na mocy art. 6 k.c. i art. 232 zd. 1 k.p.c. wobec brzmienia art. 24 § 1 k.c. oraz art. 448 k.c. winien udowodnić fakt naruszenia dobra osobistego, doznanie krzywdy, czyli tzw. szkody niemajątkowej oraz rozmiar krzywdy. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 k.c. oraz art. 232 k.p.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Jak podkreślał Sąd Najwyższy twierdzenie istotnej dla sprawy okoliczności powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (por. wyrok SN z dnia 22 listopada 2001, I PKN 660/00). Zatem to na powodzie spoczywał ciężar dowodu z zakresie wykazania przytaczanych przez siebie działań pozwanego, w których upatruje on naruszenia dóbr osobistych, udowodnienia krzywdy, jaką w swojej ocenie poniósł. Powód w przedmiotowej sprawie nie sprostował jednak temu obowiązkowi, nie udowodnił on tych okoliczności i nie przedstawił żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Warto przy tym dodać, iż zgodnie z fundamentalną zasadą polskiego procesu cywilnego – zasadą kontrydiktoryjności, to na stronach procesu ciąży obowiązek dowodzenia, a co za tym idzie, to strony są w pełni odpowiedzialne za wynik tego postępowania. Sąd nie może wyręczać stron w poszukiwaniu dowodów, a jedynie udzielać wskazówek stronom i uczestnikom postępowania występującym w sprawie bez adwokata lub radcy prawnego, co do czynności procesowych oraz pouczać ich o skutkach prawnych tych czynności i skutkach zaniedbań, wówczas nie może być to rozumiane jako obowiązek zastępowania inicjatywy dowodowej stron (por. wyrok SN z dnia 11.10.2000 r. II UKN 33/00 OSNP 2002/10/251).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że powód nie wykazał naruszenia jego dóbr osobistych przez pozwanego. W ocenie Sądu powód nie udowodnił, że warunki bytowe w tej jednostce penitencjarnej były nienależyte, a tym samym karę pozbawienia wolności odbywał w warunkach uwłaczających jego godności. Należy podkreślić, że powód na rozprawie w dniu 23 stycznia 2014 roku został pouczony w trybie art. 5 k.p.c. i 212 § 2 k.p.c. o treści art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. tj. o rozkładzie ciężaru dowodu i mimo to nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych na poparcie swych twierdzeń. Należy przy tym stwierdzić, że powód nie był w żaden sposób pozbawiony możliwości zgłaszania stosownych wniosków dowodowych, począwszy na żądaniu przeprowadzenia dowodu z jego przesłuchania, zeznań świadków, którzy byli razem z nim osadzeni, po odpowiednią dokumentację prowadzoną przez pozwanego. Powód wskazywał, że przebywa w celach, w których panują niewłaściwe warunki bytowe, gdyż cele te nie

są należycie oświetlone, stąd wzrok powoda uległ pogorszeniu. Pozwany temu stanowczo zaprzeczył, a na powódzie spoczywał w tym zakresie ciężar dowodu, powód jednak w toku procesu tego nie udowodnił.

Przesłanką odpowiedzialności za naruszenie cudzego dobra osobistego jest bezprawność działania, przez którą rozumie się działanie (zaniechanie) sprzeczne z porządkiem prawnym i zasadami współżycia społecznego. Przepis art. 24 k.c. przewiduje domniemanie bezprawności działania naruszającego dobra osobiste, co powoduje, że na nim spoczywa ciężar wykazania, że jego działanie było zgodne z prawem. Mając na względzie powyższe wskazać należy, że powód nie wykazał, iż pozwany dopuścił się wobec niego bezprawnych działań czy zaniechań, które wiązałyby się z wyrządzeniem mu szkody. Powód nie wykazał również i nie udowodnił, by doznał jakiegokolwiek krzywdy, tj. cierpień psychicznych i fizycznych będących konsekwencją potencjalnych zaniedbań pozwanego. Skoro zatem nie udowodnił krzywdy, czyli szkody niemajątkowej to tym bardziej nie udowodnił rozmiaru tej szkody, a to właśnie od rozmiaru tej szkody m.in. zależy rozmiar zadośćuczynienia.

Reasumując Sąd stwierdza, że wskazywane przez powoda dolegliwości związane z pobytem w Areszcie Śledczym okazały się bezzasadne. Powód nie udowodnił przy tym, że pobyt w Areszcie Śledczym W. S. w wymienionym okresie łączył się dla niego z jakąś krzywdą, w szczególności zaś nie wykazał żadnych cierpień fizycznych ani psychicznych z tym związanych - mimo spoczywającego na nim ciężaru dowodu.

Reasumując, powód nie udowodnił naruszenia dóbr osobistych, nie udowodnił by doznał krzywdy i nie udowodnił rozmiaru tej krzywdy, stąd powództwo podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekł w pkt 1 wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w pkt 2 wyroku i na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. obciążył powoda kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego, które zostały ustalone na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.). Powód co prawda został zwolniony od kosztów sądowych w niniejszej sprawie, wskazać jednak należy, że zgodnie z art. 108 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.) zwolnienie od kosztów sądowych nie zwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi, ponadto zwolnienie od kosztów sądowych obejmowało w niniejszej sprawie jedynie opłatę sądową od pozwu, a nadto Sąd nie znalazł żadnych podstaw do zastosowania w sprawie art. 102 k.p.c., pozwalającego na nieobciążanie kosztami procesu strony przegrywającej proces.

SSR Aleksandra Koman